

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/386 /2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

377/2011. (XII. 20.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. július 6-án előterjesztett **panaszát** a 2011. december 20-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k ,
é s a T e r r o r E l h á r í t ó K ö z p o n t f ő i g a z g a t ó j á n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2011. július 6-án elektronikus úton terjesztette elő a panaszbeadványát és 2011. július 7-én a beadványát postai úton is megküldte.

I.

A panaszos a panaszbeadványában előadta, hogy Ronald Reagan elnököt nagyon tiszteli, ezért felutazott Budapestre, hogy részt vegyen szobrának avatási ünnepségen. A szoboravatás környékén sok rendőr teljesített szolgálatot, amivel a panaszos teljes mértékben egyetért. Látott egy esetet a rendezvény alatt, amikor egy személy ingerelte a rendőröket, de ők nem foglalkoztak vele, nyilván nem látták veszélyesnek az illetőt. Az ünnepség végén (kb. 15:30-kor) a magasabb rangú védett személyek távoztak. Sok résztvevő azonban még a téren maradt, mert le akarták fényképezni a szobrot. Egy várakozó kérdésére a biztonsági ember azt mondta, hogy a még ott lévő védett személyek távozása után erre lehetősége lesz a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

jelenlevőknek. A panaszostól néhány méterre egy háromfős csoport meglehetősen rendetlenül viselkedett, de a mögöttük kb. hat méterre álló, a panaszos által huszonévesnek becsült rendőrök nem foglalkoztak velük. Ez a csoport a kordon belső oldalán álló biztonsági embert zaklatta mintegy fél órán át, a panaszos szerint megengedhetetlen módon. Egy rossz külsejű férfi is fel s alá ögyelgett a közelben. A fiatal rendőröknek látniuk kellett ezeket az embereket, mert csak néhány méterre álltak tőlük. Valószínűleg nem tartották őket veszélyesnek. A biztonsági ember is elnéző és türelmes volt. A rendetlenkedő személyek miatt a panaszos 10-15 méterrel arrébb, a V. utca másik oldalára akart átmenni. Ekkor (kb. 16 órakor) az egyik fiatal rendőr felszólította a panaszost, hogy adja át az igazolványait. Ezt megelőzően a rendőrök köszöntek a panaszosnak, de azt nem hallotta, hogy bemutatkoztak vagy azonosító számot közöltek volna. Igaz, nagyon lekötötték a nem várt igazoltatás okával kapcsolatos gondolatai. A személyi igazolványát áttanulmányozták, majd az egyik rendőr néhány méterre eltávolodott a panaszostól, és a mobiljával felhívott valakit. Halkan beszélt, abból a panaszos nem sokat értett, azt azonban igen, hogy az adatait diktálja. Feltételezi, hogy valamiféle nyilvántartásba vettek, de fogalma sincs, hogy miért. A panaszos 63 éves, ősz hajú, nyugdíjas középiskolai tanár. Megítélése szerint a viselkedése az ünnepségen kifogástalan volt, az alkalomhoz illő öltözéket viselt, a megjelenésével nem lehetett probléma. Táska vagy egyéb csomag nem volt nála, csak a fényképezőgépe. A szoboravatásra egyedül ment, sem közvetlenül, sem telefonon nem beszélt senkivel. A panaszos nem tudja, hogy a mobilon az intézkedő rendőr hová és milyen jelentést adott le róla. A panaszos sérelmezi, hogy a közelben tartózkodó emberek megnézték, véleménye szerint azt hitték, hogy valami súlyos dolgot követett el. A mobiltelefonon bediktált adatait is hallhatták. Nagyon elkeseredett, mert nem azokat érte ez a megalázó eset, akik rendetlenül viselkedtek, hanem őt. Érthetetlen a panaszos számára, hogy a rendőrök miért azokat zargatják, akiket nem kellene.

Mindezek alapján kérte a panaszos az ügy kivizsgálását.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) F. F. r. főhadnagy 2011. október 20-án kelt jelentésében előadta, hogy 2011. június 29-én a Szabadság téren 14.30 órától 16.00 óráig rendezték meg a Ronald Wilson Reagan szoboravató ünnepséget. A biztosítás végrehajtására biztosítási terv készült, valamint kijelölték a helyszínparancsnokot és a biztosító állományt. A biztosításba beosztott állomány a készenlélet a tervben meghatározottak szerint rendben elérte.

Cs. A. r. százados, a TEK helyszínparancsnoka a főhadnagynak előzetesen elmondta, hogy a rendezvényt a V. S. munkatársai biztosítják, a tervek szerint ők végzik a beléptetést, és rendbontás esetén megteszik a szükséges intézkedéseket. Amennyiben rendőri erőre lenne szükség, azt a százados jelzi a r. főhadnagynak. Ennek megfelelően a biztosításba beosztott állomány a rendezvény tágabb környezetében teljesített szolgálatot. A rendezvény végét követően, miután a védett személyek elhagyták a helyszínt, a TEK helyszínparancsnoka utasította a r. főhadnagyt, hogy a szobor környéken várakozó személyek közül igazoltassák az egyiket, aki rendszeresen megjelenik azokon a rendezvényeken, ahol a miniszterelnök beszédet mond, és bekiabálásaival próbálja azokat megzavarni. A biztosításba beosztott állományból a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság járőreit, F. T. r. őrmestert, és Cs. D. r. őrmestert jelölték ki az igazoltatás végrehajtására. Tájékoztatták őket arról, hogy miért

szükséges az intézkedés, és felhívták a figyelmüket arra, hogy az intézkedés megkezdése előtt a Rtv. 20. § (2) bekezdésében foglaltak szerint járjanak el, valamint, hogy Budapest rendőrfőkapitányának utasítása alapján fokozott ellenőrzés van elrendelve Budapest területére.

Az intézkedést követően a járőrök jelentették, hogy az utasításnak megfelelően nevüket, azonosító számukat, valamint az intézkedés tényét és célját közölték a panaszossal, ennek ellenére ő közölte velük, hogy az intézkedés miatt ellenük panasszal fog élni.

A rendezvény ideje alatt BRFK Törzs működött, melynek a tett intézkedést jelentették. Az adatok megküldéséről a Biztosítási Osztály beosztottja T. Sz. r. hadnagy gondoskodott a TEK felé.

A helyszínen mással szemben nem intézkedtek, mivel erre okot adó eset vagy körülmény nem történt.

2) BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság kapitányságvezetője 2011. október 7-én kelt átiratában előadta, hogy 2011. június 29-én Budapest V. kerület Szabadság téren a Budapest Rendőrfőkapitánya Rendészeti Helyettesének csapatrendőri igénybevételre vonatkozó berendelője alapján hajtott végre biztosítási feladatokat a BRFK IV. /Belvárosi/ csapatrendőri század 2. szakasza. A helyszínen a biztosítás parancsnoka a BRFK Biztosítási Osztályi beosztottja F. F. r. főhadnagy volt, aki a szakaszt utasításokkal látta el.

A rendezvény megtartása során F. F. r. főhadnagy utasította a szakaszparancsnokot, L. N. r. főhadnagyot, hogy az állományból egy járőrpár a TEK helyszíni parancsnokának kérésére az általuk megjelölt személyt vonja intézkedés alá, állapítsa meg az adatait, tekintettel arra, hogy az érintett rendszeresen megjelenik azokon a rendezvényeken, ahol a miniszterelnök beszédet mond, és bekiabálásaival próbál zavart kelteni.

Ezt követően F. T. és Cs. D. r. őrmesterek – a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának beosztottjai – az igazoltatással kapcsolatban a parancsnoki utasítást megkapták.

A TEK helyszíni parancsnoka által megjelölt személy, a panaszos ekkor a rendezvény közelében, a kordonszalagnál egy kb. 3-4 fős csoportban állt és beszélgetett. A csoportot egy idő után otthagya, és amikor elindult, akkor lépett hozzá a kétfős járőr. F. T. r. őrmester a napszaknak megfelelő köszönéssel, tisztelgéssel és nevének, jelvéyszámának közlésével kezdte meg az intézkedést, melynek során az igazoltatott személlyel közölte, hogy Budapest rendőrfőkapitányának utasítása alapján fokozott ellenőrzés keretében igazoltatását hajtják végre.

Az igazoltatás során a rendőrök megállapították a panaszos adatait, majd azokat az EDR rádió telefonjának alkalmazásával a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletén keresztül ellenőrizték a körözési nyilvántartásban. A panaszos a körözési tételek között nem szerepelt, ezért adatainak rögzítése után az intézkedést vele szemben befejezték.

Az adattárakból történő lekérdezések nyilvántartása alapján a kapitányságvezető megállapította, hogy a panaszos adatait 2011. június 29-én 16 óra 5 perckor kérték le. Ezt követően 16 óra 11 perckor L. N. r. főhadnagy – szintén az EDR rádió telefonjának igénybevételével – az ügyeleten keresztül megállapította a panaszos lakcímét. A készült igazoltató lapot a rendőrök F. F. r. főhadnagynak átadták, aki intézkedett az adatok megküldéséről a TEK központ felé.

Az adtok megküldésével kapcsolatban a Biztosítási Osztály beosztottja T. Sz. r. hadnagy elmondta, hogy ő intézkedett az igazoltató lap átírással történő megküldésére a TEK felé, mely a BRFK Rendészeti Szervek Biztosítási Osztályáról kikérhető.

A kapitányságvezető megállapította, hogy Budapest rendőrfőkapitányának utasítása alapján a fokozott ellenőrzés volt elrendelve teljes Budapest területére.

Megállapította továbbá, hogy a rendőrök az intézkedést a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 29. §-a és 30. §-a alapján hajtották végre. Az intézkedő rendőrök az Rtv. 20. § (2) bekezdésében foglalt előírásoknak maradéktalanul eleget tettek, az intézkedés megkezdése előtt közölték nevüket, azonosító számukat, továbbá az intézkedés tényét és célját.

Az adatok Robotzsaru programban történt rögzítésére azért nem került sor, mert az igazoltató lapot a helyszínen leadták a biztosítás parancsnokának.

A kapitányságvezető a rendelkezésre álló információk alapján összességében megállapította, hogy az intézkedő rendőrök jogszerűen és szakszerűen hajtották végre feladatukat.

3) F. T. r. őrmester 2011. november 11-én kelt jelentésében előadta, hogy 2011. június 29-én a Budapest V. kerület, Szabadság téren biztosítási feladatokat látott el a BRFK VI. (Belvárosi) csapatszolgálati század 2-es szakaszában. A biztosítás során, illetve a csapatszolgálati tevékenységek ellátása közben a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság Őr-, Járőr Alosztály vezetőjétől, L. N. r. főhadnagytól azt az utasítást kapta, hogy a TEK helyszíni parancsnoka kérésére vonja intézkedés alá a panaszost, igazoltassa, adatait RK lapon rögzítse, és az adatokat ellenőrizze a KIR és a SIS rendszerben. Ezt követően Cs. D. r. őrmesterrel a panaszoshoz lépett és igazolásra szólította fel az Rtv. 29. § alapján.

A panaszos a rendezvénytől kb. 15-20 m-re tartózkodott és vonzáskörzetében nem volt más állampolgár. A r. őrmester a napszaknak megfelelően köszönt, tisztelgett és a közölte a rendfokozatát, jelvénytípusát, beosztási helyét és az intézkedés célját (személyazonosság megállapítása végett intézkedett). Továbbá közölte a panaszossal, hogy Budapest területén fokozott ellenőrzés van elrendelve. A panaszos átadta a személyazonosító okmányait. Adatait Cs. D. r. őrmester RK lapon rögzítette, illetve a rögzített adatok a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletén keresztül EDR-rádióval ellenőrizte, amely ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a panaszos a KIR és a SIS rendszerben nem szerepel.

Az intézkedés végeztével közölte a panaszossal, hogy az intézkedést befejezte és részére visszaadta a személyazonosító igazolványát, tájékoztatta továbbá a panasztételi lehetőségekről, majd a napszaknak megfelelően elköszönt. A panaszos az intézkedés végeztével nem élt panasztételi lehetőségével és nem is jelezte, hogy később az intézkedés

miatt panasszal kíván élni. A történeteket ezt követően a r. őrmester jelentette L. N. r. főhadnagynak és az RK lapot átadta F. F. r. főhadnagynak.

4) Cs. D. r. őrmester 2011. október 23-án kelt jelentésében előadta, hogy 2011. június 29-én a Budapest V. kerület Szabadság téren biztosítási feladatokat látott el a BRFK VI. (Belvárosi) csapatszolgálati század 2-es szakaszában.

A rendezvény megtartása során L. N. r. főhadnagy utasította, hogy ő és F. T. r. őrmester a TEK helyszíni parancsnokának a kérésére vonják intézkedés alá, vagyis igazoltassák az általuk megmutatott személyt, azaz a panaszost. Adatait rögzítsék RK lapon, illetőleg a rögzített adatokat az ügyeleten keresztül ellenőrizzék.

Ezt követően a r. őrmester F. T. r. őrmesterrel együtt elindult a megjelölt személy, a panaszos irányába. Látták, hogy a panaszos egy 3-4 fős csoportban áll és beszélget. Ekkor megvárták, míg a csoportot elhagyja, majd amikor már kellő távolságra volt annak tagjaitól, akkor oda léptek hozzá. Mindketten a napszaknak megfelelően köszöntek, tisztelegtek, azt követően pedig F. T. r. őrmester nevének, jelvéyszámának közlésével kezdte meg az intézkedést. Ezt követően F. T. r. őrmester közölte az intézkedés alá vonttal, hogy Budapest rendőrfőkapitányának utasítása alapján Budapest területen fokozott ellenőrzés van elrendelve. Ezek után felszólította az intézkedés alá vont személyt, hogy személyazonosságának megállapítása céljából adja át a személyi igazolványát.

Ekkor az intézkedés alá vont személy személyi igazolványát a r. őrmesternek átadta, aki adatait RK lapon rögzítette. Ezt követően az intézkedés alá vont személytől pár méterre eltávolodott, ahol sem ő, sem pedig más (idegen) személy nem hallhatta, ahogyan a kézi EDR rádió telefonfunkcióját alkalmazva hívta a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletét, ahol a panaszos adatainak ellenőrzését kérte. Az adatok ellenőrzése a KIR és a SIS rendszerben megtörtént, és az ellenőrzést követően megállapítást nyert, hogy a panaszos adatai nem szerepelnek a fenti rendszerekben. Ezt követően a r. őrmester a panaszosnak a személyi igazolványát visszaadta, majd közölte vele, hogy az intézkedést befejezte, ezt követően a napszaknak megfelelő köszönéssel és tisztelegéssel zárták az intézkedést.

Az intézkedést követően a történeteket jelentették L. N. r. főhadnagynak, majd az intézkedésről készült RK lapot F. F. r. főhadnagynak átadták.

5) Az országos rendőrfőkapitány 2011. június 16-án kelt átiratában előadta, hogy 2011. június 18-án 0 órától országos bűnügyi, közbiztonsági és idegenrendészeti fokozott ellenőrzést rendelt el 2011. augusztus 21-én 24 óráig.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és az akkor hatályos Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire - az alábbi megállapításra jutott.

A Testület álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (továbbiakban: Alkotmány) 2.

§-ában foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz való jogát, az 54. § (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz való alapvető jogát és az 59. §-ának (1) bekezdésében rögzített személyes adatok védelméhez való jogát.

1) A Testület először a panaszossal szemben foganatosított igazoltatás jogszerűségét vizsgálta.

A panaszos beadványában leírta, hogy a Reagen-szobor avatásán vett részt, ahol le szeretne volna fényképezni a szobrot, ezért a téren maradt az ünnepség befejezését követően is. 16 óra körül egy fiatal rendőr igazolásra szólította fel. A panaszos nem érti, hogy miért igazoltatták, mert a megfelelő öltözetben volt és megfelelően viselkedett.

A rendőri jelentések rögzítik, hogy a panaszost a TEK helyszíni parancsnokának kérésére vonták igazoltatás alá a rendezvény befejezését követően, mert a panaszos közismert arról, hogy a miniszterelnök minden nyilvános szereplésén megjelenik, és bekiabálással próbálja megzavarni a rendezvényeket, beszédeket. A rendőri jelentések mindemellett hivatkoznak arra, hogy az intézkedést a Budapest területére kiadott bűnügyi, közbiztonsági és idegenrendészeti fokozott ellenőrzés alapján hajtották végre.

A Testület az igazoltatás jogszerűségét mindkét hivatkozott jogalap vonatkozásában értékelte.

a) Az igazoltatás szabályait az Rtv. 29. § (1) bekezdése rögzíti. Eszerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület utal továbbá a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve illet a tudomására hoznak. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha illet tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

A Testület felhívja a figyelmet arra is, hogy a Szolgálati Szabályzat fentebb említett 3. §-ának (1) bekezdésében írt „bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése” fordulata nyilvánvalóan nem jelenti azt, hogy az adott bűncselekménynek, illetőleg szabálysértésnek valójában fenn is kell állnia, elegendő ugyanis szemrevételezéssel és a rendelkezésre álló vizsgáló eszközökkel az arra megalapozottan utaló körülmény észlelése.

A rendőri jelentések nem említenek olyan körülményt vagy adatot, ami alapján a konkrét esetben az Rtv. 29. §-ának bármelyik fordulata alkalmazható lett volna. A jelentések csupán azt rögzítik, hogy a panaszos a rendezvényen elhelyezett kordonnál beszélgetett a rendezvény végén egy három-négy fős csoport tagjaival. Az intézkedést megelőzően tanúsított

magatartásával nem sértette meg a közrendet, nem tanúsított a közbiztonságot veszélyeztető magatartást, és nem volt gyanúsítható sem bűncselekmény, sem szabálysértés elkövetésével. A 29. § három további fordulatának alkalmazása jelen esetben szintén egyértelműen kizárható volt.

A rendőrség azon hivatkozását, hogy a panaszos számos korábbi rendezvényen hangot adott a fennálló politikai helyzettel ellentétes nézeteinek, a Testület szintén nem tudta elfogadni az igazoltatás olyan indokaként, amely bármely fenti – az Rtv. 29. §-ában rögzített – cél fennállását igazolta volna. Ezzel összefüggésben a Testület szükségesnek tartja felhívni a figyelmet a 153/2009. (VI. 3.) számú állásfoglalásában rögzített gondolatokra. „Az aktuális kormánnyal egyet nem értők sem zárhatók el attól a lehetőségtől, hogy egy állami ünnepen (illetve annak közelében) való megjelenéssel, és a rendezvényen részt vevő politikusok, közszereplők bírálataival juttassák kifejezésre (ellentétes) nézeteiket. Míg egy a Gytv. szerint bejelentett rendezvény esetén nyilvánvaló, hogy az állami intézményvédelmi kötelezettség keretében a bejelentő által megjeleníteni kívánt véleménynek kell valamiféle elsőbbséget nyújtani, védelmet biztosítani, addig egy állami rendezvényhez ilyen módon kapcsolódó véleménynyilvánítások esetében se a kormányzattal egyetértő, se az azt bíráló nézeteknek nincs primátusa, az állami szervek mindkétféle vélemény kinyilvánítását kötelesek biztosítani.”

A körülmények ismeretében tehát a Testület a panaszos igazoltatását az Rtv. 29. §-ában foglalt rendelkezésekre alapítva nem értékelte jogszerűnek.

b) A Rtv. fokozott ellenőrzést szabályozó 30. §-ának (1) bekezdése értelmében „a rendőrség [...] a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja”.

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 39. §-a értelmében „a fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják”.

A jogszabályi háttér – ahogyan arra a Testület korábbi állásfoglalásaiban már számos alkalommal utalt – meglehetősen tág teret biztosít a fokozott ellenőrzések alkalmával foganatosítható rendőri intézkedéseknek, ezen belül is elsősorban az igazoltatásnak. Ennek keretében az állomány tagjainak nem kell olyan mértékig mérlegelniük az igazoltatás konkrét okainak meglétét, mint egy olyan igazoltatás során, amelyet saját kezdeményezésre, az Rtv. 29. §-a alapján foganatosítanak, mert a fokozott ellenőrzés egyfajta „mögöttes felhatalmazást” jelent.

Ez a felhatalmazás ugyanakkor nem korlátlan, hiszen a fokozott ellenőrzés is célhoz kötött rendőri intézkedés, amely cél érvényre juttatása a fokozott ellenőrzés jegyében végrehajtott intézkedéseknek is keretet szab. Vizsgálható tehát, hogy a fokozott ellenőrzés keretében foganatosított konkrét igazoltatás nem volt-e egyértelműen indokolatlan a fokozott ellenőrzés céljainak fényében.

A Testület megkeresésére a rendőrség nem küldte meg a fokozott ellenőrzést elrendelő egyedi utasítást, csupán egy átiratot bocsátott rendelkezésre arról, hogy az országos rendőrfőkapitány 2011. június 18-án 0 órától országos bünyügyi, közbiztonsági és idegenrendészeti fokozott ellenőrzést rendelt el 2011. augusztus 21-én 24 óráig. Az átirat a fokozott ellenőrzés céljait nem fejt ki részletesen, csupán utal annak bünyügyi, közbiztonsági és idegenrendészeti jellegére. A Testület ezért a konkrét intézkedést ezen általános célokhoz mérten értékelte.

A fentiek alapján a Testület arra a következtetésre jutott, hogy az átiratban nevesített célok között nem volt olyan, amelynek érvényesítése érdekében a panaszos igazoltatására a fokozott ellenőrzés keretében jogszerűen kerülhetett volna sor. Az ugyanis sem bünyügyi, sem közbiztonsági, sem pedig idegenrendészeti érdeket nem szolgált.

A Testület álláspontja szerint tehát a panaszos igazoltatása a fokozott ellenőrzés alapján ugyancsak jogszerűtlen volt.

Mivel a panaszos igazoltatásának jogalapját a Testület megítélése szerint sem az Rtv. 29. §-a, sem pedig a 30. § szerinti fokozott ellenőrzés nem teremtette meg, az intézkedés következtében kétség kívül megvalósult személyes adatok védelméhez fűződő jogának megsértése.

2) A panaszos sérelmezte, hogy az igazoltatás során a közelben tartózkodó személyek megnézték és azt hitték, hogy valami súlyos dolgot követett el, sőt a telefonba bediktál adatait is hallhatták.

a) A rendőri jelentések azt tartalmazzák, hogy a panaszos először egy csoporttal beszélgetett, ezért a rendőrök megvárták, hogy otthagyja a csoportot és ezt követően léptek a panaszoshoz és kezdték meg az intézkedést vele szemben.

Sem a Rtv., sem a Szolgálati Szabályzat nem tartalmaz az intézkedés, igazoltatás fogantatásának helyével kapcsolatban rendelkezéseket. Az Rtv. 2. §-ából – amely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait – levezethető azonban, hogy az intézkedő rendőrök kötelesek úgy eljárni, hogy az az intézkedés alá vontnak a lehető legkisebb sérelmet okozza.

A Testület megjegyzi, hogy a rendőri intézkedések jelentős részét végzik az eljáró rendőrök közterületen vagy közterület közvetlen közelében, így szinte lehetetlen annak elkerülése, hogy az egyes intézkedéseknek szemtanúi legyenek. A Testület azt sem vonja kétségbe, hogy a közterületen fogantatott rendőri intézkedés az intézkedés alá vont számára kellemetlen, esetleg megalázó is lehet. Ugyanakkor jelen esetben sem a panaszból, sem a rendőri jelentésekből nem derül ki az, hogy a panaszos jelezte volna az eljáró rendőröknek, hogy a helyzet számára megalázó, vagy kellemetlen.

A Testület álláspontja szerint az iratokból nem tűnik ki olyan körülmény, amely miatt indokolt lett volna megállapítani a panaszos emberi méltóságának sérelmét az intézkedés fogantatásának módja kapcsán.

A Testület a fentiek alapján úgy foglalt állást, hogy az intézkedés módja kapcsán a panaszos emberi méltósághoz való joga nem sérült.

b) A panaszos sérelmezte, hogy az igazoltatás során a telefonba bediktált adatait meghallhatták a téren jelenlévő, más személyek.

A rendőri jelentések rögzítik, hogy a panaszos adatait az EDR rádió telefonjának alkalmazásával leellenőrizték a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletén keresztül a körözési nyilvántartásban.

A panaszos előadása szerint az egyik rendőr néhány méterre eltávolodott tőle és telefonálni kezdett. Halkan beszélt, nem sokat értett belőle, azt azonban igen, hogy az adatait diktálja.

Tekintettel a fentiekben a közterületi intézkedéssel kapcsolatban kifejtettekre és arra, hogy a panaszos maga is elismeri, hogy az intézkedő rendőr halkan beszélt, illetve, hogy a rendőrök megvárták az intézkedéssel, hogy a panaszos eltávolodjon a téren jelenlévő többi személytől, a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez való joga a telefonos adatellenőrzés miatt.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez való joga.

3) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök az igazoltatás elején ugyan köszöntek, de azt nem hallotta, hogy bemutatkoztak volna, vagy közölték volna az azonosító számukat.

A rendőri fellépés szabályait az Rtv. 20. § (2) bekezdése szabályozza, eszerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

Ezt a rendelkezést egészíti ki a Szolgálati Szabályzat 4. §-e, miszerint a rendőr az intézkedést – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja.

A rendőri jelentések a panaszos előadásával szemben viszont azt tartalmazzák, hogy F. T. r. őrmester a napszaknak megfelelő köszönéssel, tisztelgéssel és nevének, jelvény számának közlésével kezdte meg az intézkedést, melynek során az igazoltatott személlyel közölte, hogy Budapest rendőrfőkapitányának utasítása alapján fokozott ellenőrzés keretében hajtják végre az igazoltatást.

A konkrét esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e a rendőri fellépés Rtv. 20. § (2) bekezdésben

előírt szabályait, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

IV.

A Testület álláspontja szerint a panaszos igazoltatására megfelelő jogalap hiányában került sor, ezért sérült a személyes adatok védelméhez való joga. Az igazoltatás fogyanatosításának módja miatt ugyanakkor a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos emberi méltóságához és a személyes adatok védelméhez való joga. A rendőri fellépés szabályainak be nem tartása miatt előterjesztett panasz kapcsán pedig a Testület nem tudta megállapítani a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.

A Testület az alapjogsértés súlyosságának megítélésakor különös jelentőséget tulajdonított annak, hogy a panaszossal szembeni intézkedés valódi és a rendőrség által is elismert oka a panaszos korábbi rendezvények alkalmával nyilvánvalóvá tett politikai véleménye volt. Mindezek miatt a Testület az Rtv. 93./A §-ának (6) bekezdése szerint a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2011. december 20.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag